

andesteds, skal det altid være mig kjær at modtage dem og overveie dem, idet jeg kan forsikre det ærede Medlem, at jeg for min Person lige saa varmt og lige saa stærkt som han slutter mig til Ønsket om, at Hæren og Flaaden altid maa hævede og bevare den gode Mand, som har været i dem.

Ansvar: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) begynde igaar sit Foredrag med at gjøre en vistnok spøgfuld Underskyldning for, at han deltog i Forhandlingen om en Sag, hvori han ikke var sagkyndig; men efter den Maade, hvorpaa han senere i Løbet af sit Foredrag advarede imod de Sagkyndige og tilbøds, som det forekom mig, noget mistænkeliggjorde dem som Mænd, paa hvem man ikke kunde stole, fordi det var deres egen Sag, der forhandlede, skal jeg begynde med at gjøre en Underskyldning, fordi jeg, som dog til en vis Grad tror at maatte henvæge mig til de Sagkyndige i de foreliggende Spørgsmaal, yderligere besværer Thinget. Det ærede Medlem fremsatte i Begyndelsen af sit Foredrag det Spørgsmaal: Kunne vi efter det foreliggende Forslag forsvare os, eller kunne vi det ikke? Han udtalte, at Forslaget selv gav Svaret derpaa ved at sige: Nei, vi kunne ikke forsvare hele Landet; vi kunne kun forsvare en Del deraf, maasse Sjælland, maasse kun Kjøbenhavn, og det til en vis Tid. Ja, det er Ulykken af at være en lille Nation og en lille Stat! Det, som selv store og mægtige Stater, formeaa, formeaa vi selvfølgelig endnu mindre; men det forekom mig ogsaa, at det ærede Medlem i Løbet af sit Foredrag gav det bedste Svar paa sit eget Spørgsmaal, idet han stærkt fremhævede Nødvendigheden af at føre et Forsvar og derhos føre det saaledes, at vi, om vi skulde falde, dog kunde falde med Ære, ja, han sagde endnu Et, nemlig, at deri laa Høbetingselsen for en Genopreisning. Jeg takker det ærede Medlem, fordi han udtalte dette; thi der ligger Hovedforsvaret for, hvad der her forlanges til Hæren og til Forsvaret i det Hele. Vi staa i den Henseende ikke uheldigere end mange andre Stater, der anvende ganske anderledes store Midler til Forsvarsaarsenet, end vi gjøre. Naar det ærede Medlem vil se hen til Forholdet i Belgien, hvor det Høieste, man vil have tilbage af hele Landet efter det første Angrebsøjeblik, vil være Hovedfæstningen Antwerpen, og til Forholdet i Holland, hvor man med betydelige Beføstninger i dette Øieblik er i Færd med at anlægge en Fæstningslinie over Utrecht mellem Rhinen og Zuyderzøen, og hvor man i Tilfælde af Angreb maa opgave alle Provindsen med Undtagelse af det egentlige Holland, vil han finde, at vi kun dele Stæbne med alle smaa Nationer, og at de, der ville forsøge paa til enhver Tid at forsvare Alt, let ville komme til Sntet at forsvare. Det ærede Medlem syntes at være blevet noget ildt berørt af en Ud-

taelse af mig i Begyndelsen af mit Foredrag, da jeg sagde, at Grundlaget for vor nuværende Hærsordning ikke er militært, men social-politisk. Det har ikke været min Hensigt dermed at udtale en Dadel i Almindelighed over vor Hærsorganisation, men jeg har kun villet vise, at man, da man vegr bort fra det rent militære Grundlag, nødvendig maatte komme til den store Beføstning. For det rent militære Grundlag er det kun nødvendigt at uddanne saa meget Mandskab, som Kammerne i en vis Mærtske kunne optage, men fra et rent social-politisk Grundlag, hvor man vil indøve hele det værnepligtige Mandskab, maa man finde sig i en større Beføstning. Naar det ærede Medlem vil spørge mig, om jeg ikke tror, at det er en Fordel at indøve hele Mandskabet, svarer jeg: Jo, naar det hele Mandskab kan blive ligesaa forsvarlig indøvet, som det mindre talrige Mandskab kan blive det. Jeg vil ogsaa sige, at det i social Henseende er en overordentlig stor Fordel at faae det hele Mandskab indøvet, fordi det overfor de Tønderfer til Opøsning, som udvilde sig i vort Samfund, er af overordentlig Betydning, at hele Landets Ungdom i et Tidrum af dets Liv kan lære at kjende Betydningen af hurtig Lydighed, streng Nigtøphylbelse og nøjagtig Orden. Derfor sætter jeg i høi Grad Pris paa, at det ikke skal blive nødvendigt at begynde Uddannelsen af hele Mandskabet; men naar det ærede Medlem troede, at man ved at bortskære forskjellige Snurrepberier af den militære Uddannelse kunde komme til en endnu kortere Uddannelse end den, vi nu have, vil jeg dog henstille til ham, der, saavidt jeg veed, selv er Pædagog, om det virkelig vilde gaa an med Nytte at lære Børn eller unge Mennesker det Samme i Tredivedelen eller Halvdelen af den Tid, hvori vi nu lære dem det, f. Ex. i et Aar? Det ærede Medlem vil bestemt ikke tvivle paa, at det vil være absolut muligt ved en forceret Undervisning i Løbet af 6 Maaneder at bibringe Børn eller unge Mennesker den samme Masse Kundskaber, som man nu bruger et Aar til at bibringe dem, men hvorfor bruger man et Aar dertil? Fordi der ved enhver sund Undervisning kræves Tid til, at den kan fastne sig. Naar vi Militære saa bestemt modsætte os en yderligere Indskrænkning i Uddannelses-tiden, er det virkelig ikke, fordi det er en Fornøielse for os at holde Mandskabet længere inde end nødvendigt, men fordi vi gjennem vor Erfaring have en afgjort Overbevisning om, at dersom vi yderligere indskrænke Undervisningstiden, vilde det, der lærtes, være glemt, naar det skulde bruges. — Endnu omtalte det ærede Medlem, at den ærede Minister neppe vilde kunne vente at faae Loven om Fæstningsbygning, men dette skulde virkelig gjøre mig meget ondt. Der er jo ikke her Tale om et Distriktsfæstehold, men om at træffe saadanne Forberedelser, at man i Tilfælde af pludselig indtrædende Krigsforhold ikke skal staa fuldstændig ude af Stand til at